

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315010095
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8315010095.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.08.2022, v trestnej veci proti obžalovanej S. K. a spol. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovanej S. K. a o odvolaní okresného prokurátora v časti týkajúcej sa obžalovanej S. K. proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 2T/29/2015 zo dňa 23.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolania obžalovanej S. K. a okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom boli za vinných uznaní obžalovaný J.. M. S. z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a obžalovaná S. K. z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 31.01.2011 v čase okolo 07.00 hod. spoločne prišli do Ošetrovateľského centra s.r.o. v S. na ulici R. č. XX za pacientkou M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XX, ktorá bola v tom čase v uvedenom zariadení hospitalizovaná po ťažkej mozgovej príhode, za účelom podpisu darovacej zmluvy týkajúcej sa darovania nehnuteľnosti: pozemkov - parciel registra „C“ č. XX, záhrada vo výmere 718 m², parc. č. XX zastavané plochy a nádvoria vo výmere 364 m², parc. č. XX trvale trávne porasty vo výmere 1264 m², stavba na parcele XX súpisné č. XX, rodinný dom zapísané na liste vlastníctva č. XX k.ú. S., parcely registra „E“ - parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 829 m² zapísaná na liste vlastníctva č. XXX k.ú. S., parcely registra „E“ - parc. č. XXX/X orná pôda vo výmere 2370 m² a parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 3 m² zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. S., jej synovi J.. M. S., ktorý zmluvu vopred pripravil a túto zmluvu za darcu, M. S. podpísal tak, že viedol jej ľavú ruku s perom po listine a rovnakým spôsobom zabezpečil J.. M. S. podpis M. S. aj do osvedčovacej knihy, pričom v tom čase M. S. nebola schopná dostatočne vnímať okolnosti týkajúce sa jej osoby, v tom čase trpela vaskulárnou demenciou ťažkého stupňa a zdravotný a psychický stav jej neumožňoval porozumieť tomuto právnomu úkonu, podpis za M. S. na darovacej zmluve a v osvedčovacej knihe osvedčila tam prítomná starostka obce S. S. K., vykonávajúc pritom právomoc obce v zmysle § 4 ods. 3 písm. r) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, pričom osvedčila podpis v rozpore s § 4 ods. 2 zákona č. 599/2001 Z.z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami, v zmysle ktorého pri osvedčovaní podpisu na listine obec zodpovedá za to, že podpis na listine urobila alebo uznala za vlastný fyzická osoba, ktorej podpis je osvedčovaný, že sa podpísala do osvedčovacej knihy pred osobou vykonávajúcou osvedčenie, čím takto M. S. bola spôsobená škoda vo výške najmenej 24.500,- eur.

Za to podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) a § 56 ods. 1 Tr. zákona bol obžalovanému J.. M. S. uložený peňažný trest vo výške 1.000,- eur, a podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody na 6 mesiacov.

Obžalovanej S. K. bol podľa § 326 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona uložený peňažný trest vo výške 1.000,- eur, a podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody na 6 mesiacov.

Zároveň bol napadnutým rozsudkom obžalovaný J.. F. M. podľa § 285 písm. c) Tr. zákona oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že

- dňa 31.01.2011 v čase okolo 07.00 hod. spoločne prišli do Ošetrovateľského centra s.r.o. v S. na ulici R. č. XX za pacientkou M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XX, ktorá bola v tom čase v uvedenom zariadení hospitalizovaná po ťažkej mozgovej príhode, za účelom podpisu Darovacej zmluvy týkajúcej sa darovania nehnuteľnosti a to pozemkov a stavby nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce S., zapísaných na LV č. XX, XXX a XXX jej synovi J.. M. S., ktorý zmluvu vopred pripravil a túto v zariadení mala M. S. podpísať s jeho pomocou, avšak M. S. vzhľadom na závery znaleckého posudku na takýto úkon nebola schopná a nebola schopná ani zmluvu podpísať a ani ju nepodpísala, ale túto za ňu podpísal jej syn J.. M. S., pričom podpis riadne overila tam prítomná starostka obce S. K., za prítomnosti J.. F. M. a následne na to bol na základe uvedeného na katastri vykonaný prepis nehnuteľnosti na J.. M. S., čím takto dedičom po M. S., ktorá dňa 22.02.2011 zomrela a to M. S., nar. XX.XX.XXXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX, bola spôsobená škoda vo výške najmenej 15.000,- eur,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Proti uvedenému rozsudku podali včas odvolanie obžalovaný J.. M. S. a obžalovaná S. K. vo vzťahu k výrok, ktoré sa ich týkajú, a prokurátor u obžalovaných J.. M. S. a S. K. proti výroku o treste a u obžalovaného J.. F. M. proti oslobodzujúcemu výroku.

Prokurátor v písomnom odôvodnení svojho odvolania uviedol, že v prípade obž. J.. M. S. a obž. S. K. súhlasí s kvalifikáciou skutku, avšak nesúhlasí s uloženým peňažným trestom obom obžalovaným po 1.000,- eur a pre prípad jeho úmyselného zmarenia s ustanoveným náhradným trestom odňatia slobody na 6 mesiacov. Zdôraznil, že podľa vykonaných znaleckých dokazovaní M. S. v čase uzatvorenia darovacej zmluvy nebola vôbec spôsobilá na jej uzavretie, teda nebola spôsobilá na právne úkony. Trest uložený okresným súdom považuje vzhľadom na okolnosti spáchania skutku, keď obaja obžalovaní podľa jeho názoru vedeli aký je zdravotný stav M. S., matky obžalovaného J.. M. S., teda že v kritickom čase nebola spôsobilá porozumieť obsahu darovacej zmluvy, ktorú obžalovaný J.. M. S. vopred pripravil a túto zmluvu za darcu, teda svoju matku M. S. v podstate aj podpísal a to spôsobom, že viedol jej ľavú ruku s perom po listine a takýmto spôsobom zabezpečil jej podpis na zmluve a aj do osvedčovacej knihy, ktorý podpis v tejto knihe osvedčila obž. S. K. ako starostka obce S., za neprimerane nízky. Má zato, že v danom prípade je potrebné obom obžalovaným uložiť prísnejší trest a to trest odňatia slobody s podmieneným odkladom na primeranú skúšobnú dobu, prípadne peňažný trest, avšak rozhodne prísnejší, než ako im bol uložený.

V odôvodnení svojho odvolania prokurátor ďalej uviedol, že pokiaľ ide o obž. J.. F. M. nesúhlasí s oslobodzujúcim rozsudkom v zmysle § 285 písm. c) Tr. poriadku, podľa ktorého nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Z výsluchu samotného obžalovaného J.. F. M. v prípravnom konaní podľa neho vyplýva, že do ošetrovateľského centra v S. išiel na požiadanie starostky obce S. K., aby overila podpisy na darovacej zmluve, ktorou pani S. darovala rodinný dom J.. M. S.. W. S. bola sestrou jeho svokry. M. S. zmluvu podpísala pri plnom vedomí, zmluve porozumela a dobrovoľne ju podpísala za pomoci svojho syna, o ktorú pomoc ho požiadala. Y. J.. F. M. na hlavnom pojednávaní pred súdom už odmietol vypovedať. Takisto odmietla vypovedať aj obž. S. K., ktorá ale v prípravnom konaní uviedla, že spolu s J.. M. S. išli do ošetrovateľského centra v S. s J.. F. M., ktorý bol šofér. Do ošetrovateľského centra v S. išli, aby overila podpisy na darovacej zmluve, ktorou pani S. darovala rodinný dom J.. M. S.. Obž. S. K. takisto vo svojej výpovedi ako spoluobžalovaný J.. F. M. tvrdila, že M. S. v čase uzatvorenia zmluvy a jej podpisu bola pri zmysloch, pričom pri podpise jej pomáhal jej syn J.. M. S.. M. S. podpísala teda darovaciu zmluvu a podpísala sa aj do overovacej knihy, pritom všetci traja obžalovaní museli vidieť v akom stave pri úkone M. S. bola. Z uvedeného vyplýva, že obž. J.. F. M., aj keď bol vodičom motorového vozidla, vedel za akým účelom išli do ošetrovateľského centra v S. za M. S. a po celý čas bol aj prítomný pri uzatváraní zmluvy s M. S. a pri jej podpise. Keďže M. S. podľa vykonaných znaleckých dokazovaní

v kritickom čase nebola spôsobilá na uzavretie zmluvy, nemohla byť pri zmysloch tak, ako to vo svojej výpovedi v prípravnom konaní popísal J.. F. M., čo musel v čase tohto úkonu vidieť a vnímať. Jeho konanie je preto podľa prokurátora potrebné kvalifikovať ako pomoc k spáchaniu prečinu podvodu podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zákona k § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona. Vzhľadom na vyššie uvedenú dôkaznú situáciu navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil Okresnému súdu Humenné, aby tento vo veci znovu konal a rozhodol.

Obžalovaná S. K. prostredníctvom svojho obhajcu svoje odvolanie odôvodnila tak, že ako starostka obce S. vedela, že nebohá S., matka obž. J.. M. S., chodila za ňou na úrad a žiadala ju, aby jej pomohla s tým, že svoj majetok chce previesť na syna M.. Taktiež vie o tom, že Q.. S. a Q.. H., ktorí chceli od M. S. kúpiť pozemok, povedala im, že toto môže predať už syn M., hovorila jej o tom, že keď bola dlhšiu dobu v USA, odkiaľ doniesla zarobené doláre, že dala synovi, teraz už nebohému M., na opravu domu a synovi M. prevedie majetok. Takto to považovala za spravodlivé. Obžalovaná kritického dňa išla do zariadenia, kde bola nebohá a môže potvrdiť, že aj keď zdravotný stav M. S. nebol dobrý, keď jej povedala o čo ide, prikývla s hlavou. Podľa nej to potvrdili aj lekár V.. C. a zdravotné sestry. Prehlásila na svoju česť a svedomie, že overením podpisu nemala žiaden úmysel spôsobiť niekomu škodu alebo zadovážiť inému majetkový prospech. To, že teraz vznikol spor v rodine je podľa nej dané tým, že brat obž. M. zomrel, lebo ináč by k tomu vôbec nedošlo. Chce ešte poukázať na to, že už predtým, než bolo podané trestné oznámenie, na Okresnom súde Michalovce bola podaná žaloba o neplatnosť darovacej zmluvy a bolo právoplatne rozhodnuté tak, že spomínaný majetok, ktorý je predmetom zmluvy, patrí do dedičstva po nebohej a považuje teda za otáznе, či vôbec bolo nutné začínať trestné stíhanie, keď vec už bola vybavovaná v civilnom konaní. Žiada preto, aby Krajský súd v Prešove ju oslobodil spod obžaloby.

Obžalovaný J.. M. S. prostredníctvom svojho obhajcu v písomnom odôvodnení odvolania v prvom rade poukázal na odôvodnenie odvolaním napádaného rozsudku, v ktorom sa okrem iného uvádza, že: „Obžalovaný konal s úmyslom previesť na seba vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku o vine tohto rozsudku, uviedol do omylu orgán rozhodujúci o vklade vlastníckeho práva a v dôsledku zápisu vlastníckeho práva aj všetky osoby dotknuté rozhodnutím o vklade vlastníckeho práva. Zápis vlastníckych práv v katastri nehnuteľností je účinný voči všetkým (erga omnes). Konaním obžalovaného nebola do omylu uvedená poškodená, nakoľko táto nebola v stave vnímať a hodnotiť okolnosti vôbec - teda ani nie mylne, pre omyl vyvolaný inou osobou. Zo záverov už vyššie citovaných znaleckých posudkov, resp. výpovedí znalcov je zrejmé, že M. S. v čase, kedy malo dôjsť k uzavretiu darovacej zmluvy, nebola schopná, resp. spôsobilá na vykonanie žiadneho právneho úkonu - teda ani na uzavretie darovacej zmluvy. Z uvedeného dôvodu súd posúdil konanie obžalovaného J.. M. S. ako konanie, ktorým na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol iného do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu (24.500 eur).“ S uvedenými tvrdeniami prvostupňového súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku nesúhlasí. Má zato, že Okresný súd Humenné vo svojom prvom rozsudku zo dňa 20.02.2020 správne posúdil vec po skutkovej aj právnej stránke, keď obžalovaného J.. M. S. oslobodil spod obžaloby z dôvodu, že skutok, tak ako je opísaný v rozsudku, vzhľadom na nepravdivé tvrdenia, že „zmluvu za darcu, M. S. podpísal tak, že viedol jej ľavú ruku s perom po listine“ a tvrdenie „v tom čase M. S. nebola schopná dostatočne vnímať okolnosti týkajúce sa jej osoby, v tom čase trpela vaskulárnou demenciou ťažkého stupňa a zdravotný a psychický stav jej neumožňoval porozumieť tomuto právnomu úkonu“, sa nestal. Poukázal pritom na to, že skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nie je trestným činom z dôvodu, že ide o spor civilný a teda spor súkromného práva, kde trestnoprávna represia v zmysle zásady ultima ratio nie je na mieste, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že poškodení si uplatňovali svoj nárok aj civilnou žalobou na Okresnom súde Michalovce v konaní pod sp. zn. 7C/100/2011, kde bolo právoplatne rozhodnuté. Ďalej poukázal na to, že pri podpise predmetnej darovacej zmluvy boli prítomní len obžalovaní a nebohá. Všetci obžalovaní sú teda jediní priami účastníci podpisu predmetnej darovacej zmluvy, pričom všetci vypovedali tak, že nebohá daryňa bola schopná vnímať skutočnosť a aj keď za pomoci, ale jasne prejavila svoju vôľu podpísať darovaciu zmluvu. Ďalej by chcel poukázať na to, že všetky ostatné dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané sú iba nepriamymi dôkazmi. Taktiež aj z výpovedí ďalších svedkov je podľa neho zrejmé, že nebohá mala vôľu, teda chcela darovať predmetné nehnuteľnosti obžalovanému J.. M. S. ešte skôr. Má zato, že dôkazy svedčiace v neprospech obžalovaného J.. S., konkrétne znalecké posudky V.. B. a V.. K., na ktoré sa prvostupňový súd v napadnutom rozsudku odvoláva, vychádzajú len zo zdravotnej dokumentácie bez toho, aby títo znalci prišli do kontaktu s nebohou. Závery uvedených znalcov podľa jeho názoru nemožno podložiť žiadnymi ďalšími priamymi alebo nepriamymi dôkazmi, lebo žiadne také neboli v trestnom konaní vyprodukované. Poukázal na str. 8 znaleckého posudku č. 06/2018 vypracovaného znalcom V.. V. K., kde sa uvádza,

že: „V prípade celkového psychiatrického rozboru nebohej M. S. som odkázaný na nepriame informácie a na základe týchto som sa pokúsil rekonštruovať psychický stav posudzovanej. Pri svojom závere som vychádzal z dostupných informácií, najmä v spise a zdravotnej dokumentácii. Posudzovaná nebola v období pred samotným podpísaním zmluvy, v deň podpisu zmluvy a ani krátko po podpise zmluvy psychicky vyšetovaná, chýbajú úplne vierohodné informácie o jej psychických prejavoch v uvedenom období.“. Taktiež poukázal na str. 11 znaleckého posudku č. 89/2017 vypracovaného V. P. W., ktorý u nebohej M. S. v čase podpisu darovacej zmluvy vaskulárnu demenciu ťažkého stupňa len predpokladá. Rovnako zo znaleckého posudku V. V. K. na str. 11 vyplýva, že vaskulárnu demenciu ťažkého stupňa u pani S. v čase podpisu darovacej zmluvy len predpokladá. Závery uvedených znalcov podľa neho spochybňuje tiež svedecká výpoveď V. C., ktorý bol ošetrovujúcim lekárom nebohej a ktorý uviedol, že nebohá spolupracuje, rozprávať síce nemohla, ale väčšinou rozumela všetko čo sa od nej chce, vyhovie výzvam, snažila sa spolupracovať atď. Čo sa týka samotných znaleckých posudkov, ktoré boli vypracované a vykonané v súdnom konaní, tak podrobné námietky k ich obsahu a vypracovaniu predložil v samostatnom dokumente „Príloha k odvolaniu“ spolu s ďalšími prílohami. V ňom poukazuje aj na nepresvedčivosť odôvodnenia rozsudku.

Obžalovaný J. M. S. v odôvodnení odvolania ďalej poukazuje na výpovede svedkov (napr. P. K., V. V., V. V., F. M. ml., V. M., T. X., V. V., V. C.), ktoré podľa neho jednoznačne nasvedčujú tomu, že pani M. S. bola schopná vnímať svoje okolie a reagovať na podnety. Svedkyňa V. Q., ktorá pracovala v ošetrovateľskom centre v S. v rozhodnej dobe, k zdravotnému stavu M. S. uviedla, že: „vnímala pekne. Vedela povedať, na ktorú stranu ju polohovať. Riadne odpovedala áno alebo nie. Komunikovala očami, pokiaľ jej ťažšie išla reč.“. Pokiaľ ide o zámer pani M. S. previesť predmetné nehnuteľnosti na svojho syna J. M. S., tak to bolo podľa neho jednoznačne preukázané výpoveďami mnohých svedkov. Napríklad svedok Q. V. S. potvrdil, že od pani S. chcel odkúpiť pozemok, avšak tá mu povedala, že nepredá, lebo to chce dať svojmu synovi. Taktiež svedok Q. V. H. uviedol, že komunikoval s pani S. za účelom kúpy jej pozemku, avšak nechcela to predať, pričom ohľadom jednania o kúpe odkazovala na svojho syna, lebo to bude jeho. Svedkyňa V. M. vypovedala, že pani M. S. sa jej sťažovala na syna M., lebo chcela na neho prepísať dom, ale on jej povedal, že je na to čas. Ďalej svedkyňa V. C. uviedla, že: „Už v minulosti chcela M. prepísať majetok na syna M.. Keď bola v ošetrovateľskom centre, opakovane chcela prepísať svoj majetok na M.. Na jej pranie M. spolu s J. F. M. a starostkou S. K. šli za M., kde spísali prevod majetku.“. Poukázal aj na vyjadrenie W. H. v liste V. B., v ktorom uvádza, že „Po rozhovore s dvoma zdravotnými sestrami, ktoré ju počas pobytu ošetrovali nemožno vylúčiť, že menovaná nebohá bola práve spôsobilá a to v období, keď sa jej stav zlepšil. Uviedli, že nimi napriek zavedenej sonde komunikovala a komunikácia bola k veci.“. Za nepravdivé označil tvrdenie na str. 11 predmetného rozsudku, že „Obžalovaný J. M. S. vopred pripravil zmluvu a túto zmluvu za darcu, M. S. podpísal tak, že viedol jej ľavú ruku s perom po listine a rovnakým spôsobom zabezpečil J. M. S. podpis M. S. aj do osvedčovacej knihy“, alebo tvrdenie, že „Obžalovaný jej vložil pero do ľavej ruky“, keďže vo výpovedi obžalovaného v prípravnom konaní nič také nie je, ani sa to z nej nedá vyvodiť. Má teda za to, že vykonaným dokazovaním vyvstali ešte väčšie pochybnosti o vine obžalovaných, keďže jednotlivé svedecké výpovede iba potvrdili, že M. S. bola schopná vnímať okolie a reagovať na podnety. V danom prípade teda podľa jeho názoru nebol preukázaný skutkový stav uvádzaný v obžalobe a pokiaľ prvostupňový súd oprel svoje závery iba o znalecké posudky, tak tieto obhajoba považuje za dôkazy, ktoré sú svojou povahou izolované, nakoľko znalci boli odkázaní iba na nepriame informácie a navyše znalci sami v znaleckých posudkoch uviedli, že vo svojich posudkoch vyslovujú iba predpoklad, že v čase podpisu darovacej zmluvy bola u M. S. vaskulárna demencia ťažkého stupňa. Vzhľadom na uvedené je toho názoru, že prokuratúra neuniesla dôkazné bremeno pri preukazovaní skutku uvádzaného v obžalobe, a preto aj pri aplikácii in dubio proreo mal prvostupňový súd v takýchto pochybnostiach rozhodnúť v prospech obžalovaného a oslobodiť ho spod obžaloby. Má teda zato, že prvostupňový súd tým, že ho uznal za vinného, nesprávne vyhodnotil danú dôkaznú situáciu, resp. vyhodnocoval ju výlučne z dôkazov v neprospech obžalovaného a teda má zato, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu trpí vážnymi skutkovými a právnymi vadami. Podľa neho sa teda prvostupňový súd dopustil chýb pri hodnotení vykonaných dôkazov, ktoré napadnuté rozhodnutie robia nepreskúmateľným a nezrozumiteľným.

Obžalovaný J. M. S. v písomnom odôvodnení poukázal tiež na to, že aj keby napriek vyššie uvedenému a početným výpoveďiam svedkov sa nakoniec aj odvolací súd stotožnil s názorom, že nebohá pani M. S. nemohla vnímať a rozumieť priebehu úkonu spočívajúceho v podpísaní darovacej zmluvy, tak zo záverov znalca V. V. B., ktorý vypracoval znalecký posudok č. 1/2013 vyplýva, že prikyvovanie hlavy zo M. S., sledovanie očami, úsmev je prejav prvej signálnej sústavy a aj keby sa jej niekto na niečo pýtal, tak

pacientka si nevedomovala, čo robí. Znalec ďalej ohľadom týchto prejavov nebohej M. S. uviedol, že: „Aj keď by sa jej niekto na niečo pýtal, pacientka si nevedomovala, čo robí. To sú podmienené reflexy, ona na každý dotyk mohla kývať hlavou, ona sa mohla otočiť na svetlo, zvuk, ale to neznamená, že vedela, čo robí. Keď si niekto vysvetlí, že otočenie hlavou je vnímanie a reakcia na otázky, to nie je pravda, to je zavádzajúce, lebo pri tom náleze ťažkom, cievnom mozgovom postihnutí s následnou sklerózou ona vôbec nechápala, čo sa okolo nej deje. Ona mala otvorené oči, ale nevnímala čo sa okolo nej deje.“. V prípade, ak by prejavy vôle nebohej M. S., ktoré v danom konaní početne popisovali svedkovia, ako aj obžalovaný, teda v skutočnosti boli iba prejavmi prvej signálnej sústavy a podmienenými reflexami, podľa obžalovaného by to znamenalo, že všetci svedkovia vrátane obžalovaných, boli pri kontakte s nebohú M. S. jej prejavmi uvedení do omylu a mysleli si, že prostredníctvom jej podmienených reflexov s nimi komunikuje. Vzhľadom na ustanovenia § 221 ods. 1 a § 17 Tr. zákona je podľa neho zrejmé, že pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu sa vyžaduje úmyselné zavinenie na strane páchatela. Znamená to teda, že pre naplnenie skutkovej podstaty podvodu v danom prípade by obžalovaný musel úmyselne niekoho uviesť do omylu. Vzhľadom na uvedené početné výpovede tak obžalovaných, ako aj svedkov, zdravotníckych zamestnancov je zrejmé, že títo boli presvedčení, že s nimi nebohú M. S. komunikuje a vníma a rozumie čo sa okolo nej deje. V danom prípade je teda zrejmé, že bol presvedčený, že M. S. riadne prejavila podpisom darovacej zmluvy svoju vôľu a teda nemohol ani nikoho úmyselne uviesť do omylu v súvislosti s touto darovacou zmluvou. Taktiež by chcel zdôrazniť, že zo strany prokuratúry opak ani nebol preukázaný a teda v konaní nebolo nijako preukázané úmyselné zavinenie na strane obžalovaného uviesť niekoho do omylu. Znamená to podľa neho, že ak by skutočne M. S. nebola v čase podpisu darovacej zmluvy schopná vnímať okolie a prejavíť svoju vôľu, tak vzhľadom na uvedené v danom prípade išlo z jeho strany o tzv. skutkový omyl negatívny, kedy je vylúčené úmyselné zavinenie na strane obžalovaného. Uvedené podľa neho taktiež svedčí o tom, že prvostupňový súd ho uznal za vinného bez toho, aby sa vôbec vysporiadal s úmyselným zavinením na jeho strane a teda z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nevyplýva z čoho prvostupňový súd takého úmyselné zavinenie u neho vyvodzuje. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti, ktorá sa ho týka, zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a nové rozhodnutie, prípadne aby odvolací súd vo veci sám rozhodol tak, že ho spod obžaloby oslobodzuje.

Odvolací súd na prejednanie uvedených odvolaní nariadil verejné zasadnutie na deň 29.06.2022, na ktorom podmienky pre jeho vykonanie nemal splnené len u obžalovaných S. K. a J.. F. M.. Z dôvodu urýchlenia konania preto bola podľa § 21 ods. 1 Tr. poriadku vec týchto obžalovaných vylúčená zo spoločného konania vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 10To/1/2022 na samostatné prejednanie a rozhodnutie, ktoré bolo vykonané pod sp. zn. 10To/26/2022. Na následne nariadenom verejnom zasadnutí konanom dňa 10.08.2022 vzal krajský prokurátor späť odvolanie okresného prokurátora proti oslobodzujúcej časti napadnutého rozsudku týkajúcej sa obžalovaného J.. F. M., čo predseda senátu krajského súdu vzal na vedomie. Preto na verejnom zasadnutí boli prejednané už len odvolanie obžalovanej S. K. a odvolanie prokurátora proti výroku o treste v rozsahu týkajúcom sa obžalovanej S. K..

V uvedenom rozsahu teda krajský súd preskúmal v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

V prvom rade je potrebné uviesť, že konanie, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, bolo vykonané bez takých podstatných procesných chýb, ktoré by znamenali porušenie práva obžalovanej na obhajobu. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie podľa pravidiel stanovených Trestným poriadkom, preto o zistenia plynúce zo zákonne vykonaných dôkazov mohol opierať svoje skutkové zistenia. V konaní pred súdom prvého stupňa boli zákonným spôsobom vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie.

Vo vzťahu k výroku o vine napadnutého rozsudku týkajúceho sa obžalovanej S. K. je možné konštatovať aj to, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým a následne i právnym záverom. Vo vzťahu k tomuto výroku aj v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonal, ktoré skutočnosti z nich vyplývali a na základe ktorých konkrétnych dôkazov svoje skutkové závery ustálil.

Podrobne a logicky popísal akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov a akými právnymi úvahami sa správal. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a vecne správne, s týmito sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje a preto na ne aj v podrobnostiach poukazuje.

Obžalovaná S. K. bola uznaná za vinnú z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ktorého znaky zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplývajú. Napadnutým rozsudkom sa jej kladie za vinu, že ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť inému neoprávnený prospech, vykonávala svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu. Podľa skutkovej vety výroku o vine napadnutého rozsudku tieto znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa naplnila tým, že ako starostka obce vykonávajúca právomoc obce v zmysle § 4 ods. 3 písm. r) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, osvedčila podpis M. S. na darovacej zmluve v rozpore s § 4 ods. 2 zákona č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami, v zmysle ktorého pri osvedčovaní podpisu na listine obec zodpovedá za to, že podpis na listine urobila alebo uznala za vlastný fyzická osoba, ktorej podpis je osvedčovaný, že sa podpísala do osvedčovacej knihy pred osobou vykonávajúcou osvedčenie, hoci v skutočnosti darovaciu zmluvu o darovaní tam uvedených nehnuteľností obžalovanému J.. M. S. za daryňu M. S. podpísal J.. M. S. tak, že viedol jej ľavú ruku s perom po listine a rovnakým spôsobom zabezpečil J.. M. S. podpis M. S. aj do osvedčovacej knihy, pričom v tom čase M. S. nebola schopná dostatočne vnímať okolnosti týkajúce sa jej osoby, v tom čase trpela vaskulárnou demenciou ťažkého stupňa a zdravotný a psychický stav jej neumožňoval porozumieť tomuto právnemu úkonu.

Hoci obžalovaná S. K. spáchanie uvedeného trestného činu poprela brániac sa predovšetkým tým, že od neb. M. S., ktorá za ňou chodila na obecný úrad, vedela, že chce previesť majetok na svojho syna J.. M. S., a že aj keď kritického dňa v zariadení zdravotný stav neb. M. S. nebol dobrý, ale keď jej povedala o čo ide, prikývla hlavou, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine obžalovanej je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok tak, ako je uvedený v napadnutom rozsudku, stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchala obžalovaná S. K..

Záver o vine obžalovanej je možné oprieť predovšetkým o znalecké posudky z odvetví neurológia, súdne lekárstvo a psychiatria, v ktorých znalci na podklade najmä zdravotnej dokumentácie neb. M. S. dospeli k jednoznačným záverom o jej neschopnosti uzavrieť darovaciu zmluvu pre zdravotné a psychické problémy.

Znalec z odvetvia neurológia V.. V. B. zistil, že neb. M. S. bola hospitalizovaná pre rozsiahle intracerebrálne - mozgové krvácanie vľavo parietálne s presunom stredočiarových štruktúr a oedemom - opuchom ľavej mozgovej hemisféry. V klinickom obraze dominoval ťažký neurologický deficit - ochrnutie pravej polovice tela, nemohla hýbať pravou polovicou tela, čiastočne postihnutá bola aj ľavá strana. Bola imobilná - ležiaca, inkontinentná - neudržala moč, jej zdravotný stav vyžadoval trvalú ošetrovateľskú starostlivosť druhej osoby, bola nesebestačná, mala úplne ochrnutú pravú polovicu tela a čiastočne redukovanú hybnosť aj ľavej polovice tela prevažne v kĺboch, pre problémy s prehítaním mala zavedenú nasogastrickú sondu. Mala globálnu afáziu - nerozprávala a nerozumela hovorovej reči, nereagovala na výzvu, nespocovala, bola negativistická, stav bol potencovaný ťažkou vaskulárnou - cievnou encephalopathiou. Vykonávanie pohybov pravou polovicou tela bolo nemožné a obmedzená hybnosť bola aj ľavej polovice tela prevažne v kĺboch na hornej končatine so zníženou svalovou silou. V neskoršom období mohla jednoslabične komunikovať, ale vnímanie okolností a okolia bolo výrazne redukované poruchami symbolických funkcií pri základnej dg. a ťažkým cievnym postihnutím mozgu encephalopathiou - dysfunkciou mozgu, na podklade zníženého prekrvenia mozgu. Neb. M. S. nemohla úhľadne podpísať darovaciu zmluvu, ktorá je založená v spise aj s pomocou syna M..

Znalec z odvetvia psychiatria V.. V. K. (k rovnakým záverom dospel aj znalec V.. P. W., ktorého závery napriek zákonne vykonanému znaleckému posudku na hlavnom pojednávaní podané neboli) zistil, že nebohá M. S. nebola schopná dostatočne vnímať okolnosti týkajúce sa jej osoby, takisto udalosti odohrávajúce sa v jej okolí, nakoľko nerozprávala, nerozumela hovorovej reči, na výzvy nereagovala, nespocovala, bola imobilná t. j. ležiaca, inkontinentná - pomočovala sa, mala problémy s prehítaním, mala zavedenú NG sondu, mala ochrnutú pravú stranu tela, okrem iného aj pravú ruku, pričom s ňou nemohla vykonávať žiadne pohyby, čiastočne postihnutá bola aj ľavá strana tela. Tieto zmeny boli jednoznačne u nebohej M. S. prítomné aj v čase podpisu darovacej zmluvy. Jej rozpoznávacie

a ovládacie schopnosti boli zaniknuté. Nebohá M. S. v čase podpisu darovacej zmluvy, teda dňa 31.01.2011 trpela vaskulárnou demenciou ťažkého stupňa, čo malo podstatný vplyv na spôsobilosť na právne úkony. Jej schopnosť prijať rozhodnutie o tom, že mieni synovi darovať nehnuteľnosti a to pozemky a stavbu a schopnosť túto vôľu zrozumiteľne adresovať a prejaviť, bola vymiznutá a nebola spôsobilá rozpoznať následky svojho konania. Zdravotný, psychický a mentálny stav nebohej neumožňoval dňa 31.01.2011, aby porozumela právnomu úkonu - darovacia zmluva. Nebohá konala v duševnej poruche - vaskulárna demencia ťažkého stupňa (v slovenskom laickom preklade - závažnou poruchou inteligencie pamäte a ostatných psychických funkcií pri poškodení ciev v mozgu), ktorá ju na tento právny úkon robila neschopnou.

Tieto závery zodpovedajú aj svedeckej výpovedi Q. S., ktorá v tom čase pracovala ako ošetrovateľka v Ošetrovateľskom centre s.r.o. v S.. Spomenula si, že M. S. bola na izbe č. 4, ležala a bola imobilná, plienkovaná a kŕmená NGS sondou, bolo to začiatkom roka 2011. Pri úkonoch, ktoré s ňou robila, nikdy táto pacientka nekomunikovala. Nepamätá si na to, ani či táto pacientka aspoň prikyvovala hlavou.

Dňa 31.01.2011, keď mala byť uzavretá predmetná darovacia zmluva, zdravotný stav neb. M. S. hodnotil aj jej ošetrojúci lekár V.. M. C. tak, že „sa má ako predtým, snaží sa spolupracovať, ale aj nechápe“.

Z uvedeného faktického stavu neb. M. S. a jej vonkajších prejavov podľa odvolacieho súdu muselo byť aj medicínsky nevzdelaným osobám zrejmé, že trpí zjavným poškodením nervového systému a že nie je schopná relevantne prejavovať svoju vôľu. Dokonca samotná obžalovaná S. K. potvrdila, že sa s ňou M. S. pri uzatváraní darovacej zmluvy nerozprávala, ale navonok sa prejavovať mala len skomoleným áno, privieraním viečok či upretím zraku na syna M.. K podpisu zmluvy malo dôjsť M. S. podľa obžalovanej tak, že M. S. vložil J.. M. S. pero do ľavej ruky a podoprel svojou rukou. Podľa obžalovaného J.. F. M. malo k podpisu dôjsť tak, že J.. M. S. dal pero do ľavej ruky M. S., chytil jej ruku a pomaly sa s ňou podpísal.

Podľa znaleckého posudku V.. V. B. vzhľadom na zdravotný stav M. S. táto nemohla úhľadne podpísať darovaciu zmluvu, ktorá je založená v spise, aj s pomocou syna M..

V súvislosti s tým sa žiada doplniť, že podpisy daryne M. S. na darovacej zmluve a v osvedčovacej knihe sú úhľadné až krasopisné rovnako, ako podpis darcu. Aj bez akýchkoľvek odborných znalostí je možné konštatovať, že takto úhľadne sa pri takých závažných zdravotných poruchách, ako mala M. S., nedokáže podpísať nikto a to ani za pomoci inej osoby.

Obranu obžalovanej S. K., podľa ktorej nevedela, že M. S. nebola schopná darovaciu zmluvu podpísať, tak odvolací súd považuje za účelovú a nedôvodnú. Za zjavne nepravdivé a zavádzajúce považuje odvolací súd aj výpovede niektorých svedkov obhajoby, podľa ktorých sa s nimi mala neb. M. S. po mozgovej príhode rozprávať. Také niečo netvrdila ani samotná obžalovaná S. K..

Znalci na hlavnom pojednávaní podrobne a presvedčivo vysvetlili, ako dospeli k záverom svojich znaleckých posudkov. Ich závery aj odvolací súd považuje za nepochybné, založené na objektívnych údajoch plynúcich zo zdravotnej dokumentácie neb. M. S. a na poznatkoch lekárskej vedy.

Vážnosť zdravotného stavu neb. M. S. a jeho zhoršovanie vedúce až k jej smrti 22.02.2011, teda len tri týždne po tom, čo mala byť uzavretá predmetná darovacia zmluva, vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku znalca z odvetvia súdne lekárstvo V.. V. K.. Podľa nich M. S. mala v čase jej hospitalizácie v Dome ošetrovateľskej starostlivosti v S. zlý zdravotný stav, charakterizovaný poruchou hybnosti s jej ochrnutím a poruchou reči. K úmrtiu menovanej došlo dňa 22.02.2011 v dôsledku postupného sa zhoršovania jej celkového zdravotného stavu po prekonaných cievnych mozgových príhodách, pri demencii na podklade kôrnatenia tepien, vysokom krvnou tlaku, ischemickej chorobe srdca, ako aj pri vzniknutom zápale pľúc, ako priamej komplikácii jej celkového zlého zdravotného stavu. V jej prípade išlo o ťažký, trvalý zdravotný stav, ktorý ju obmedzoval pri kontaktne s vonkajším prostredím.

Preto aj podľa odvolacieho súdu vo vzťahu k obžalovanej S. K. prvostupňový súd ustálil jej konanie relevantné z trestnoprávneho hľadiska správne. Obžalovaná vediac, že M. S. nie je schopná zmluvu uzavrieť a že podpis na predmetnej darovacej zmluve neurobila ani ho neuznala za vlastný a že sa nepodpísala ani do osvedčovacej knihy, na žiadosť J.. M. S. podpisy M. S. osvedčila. Konala tak za tým účelom, aby v prospech obžalovaného J.. M. S. boli bezodplatne prevedené nehnuteľnosti popísané v

darovacej zmluve. Postupovala tak v rozpore s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 599/2001 Z.z. upravujúceho osvedčovanie listín a podpisov na listinách obcami, a ich zodpovednosť za to, že podpis na listine urobila alebo uznala za vlastný fyzická osoba, ktorej podpis je osvedčovaný, že sa podpísala do osvedčovacej knihy a že osvedčenie bolo vykonané spôsobom ustanoveným týmto zákonom. S. K. tak konala ako verejný činiteľ, pretože ako starosta, teda najvyšší orgán obce a jej predstaviteľ, sa podieľala na plnení úloh spoločnosti a štátu pri osvedčovaní listín a podpisov a používala pritom právomoc, ktorá jej bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená ust. § 4 ods. 3 písm. r) zákona č. 369/1990 Zb.

Týmto konaním obžalovaná S. K. naplnila všetky pojmové znaky prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, pretože ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť obžalovanému J.. M. S. neoprávnený prospech, vykonávala svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu. Trestný čin spáchala vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Tr. zákona, lebo chcela týmto spôsobom porušiť záujem chránený Trestným zákonom, teda záujem na riadnom výkone právomoci verejného činiteľa a na výkone práv a povinností fyzických a právnických osôb.

Naplnená bola aj materiálna stránka prečinu, pretože vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je závažnosť činu vyššia ako nepatrná (§ 10 ods. 2 Tr. zákona). Je potrebné zdôrazniť, že obžalovaná zneužitím svojej právomoci umožnila obžalovanému J.. M. S. na seba bezodplatne previesť nehnuteľnosti v hodnote minimálne 24.500,- eur a spôsobiť škodu iným osobám. Predmetné nehnuteľnosti pritom neboli J.. M. S. dobrovoľne vrátené do dedičstva, ale stalo sa tak až na podklade rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 7C/100/2011 z 20.05.2015 v spojení s opravným uznesením z 30.6.2015, ktorý bol vydaný po vykonaní rozsiahleho niekoľkoročného dokazovania a vynaložení trov konania poškodenými. Hrubým spôsobom bol pritom zneužitý zlý zdravotný stav neb. M. S.. Obžalovaná konala v priamom úmysle. Na vyššej ako nepatrnej závažnosti činu potom nemôže nič zmeniť tvrdenie, že neb. M. S. už pred svojím ochorením chcela previesť majetok na syna M.. Podstatné je totiž, že tak M. S. nikdy neurobila, a to ani vo forme darovacej zmluvy a ani testamentu.

Správne zistenému skutkovému stavu a správnej právnej kvalifikácii u obžalovanej S. K. zodpovedá aj zákonne uložený trest. Ten zohľadňuje všetky zásady ukladania trestov uvedených v § 34 Tr. zákona, vrátane bezúhonného spôsobu života obžalovanej, ako aj doby trvania trestného stíhania, a zodpovedá aj účelu trestu. Nie je možné teda súhlasiť s prokurátorom, že uložený trest je neprimerane mierny.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd jednomyseľne odvolania prokurátora a obžalovanej S. K. ako nedôvodné zamietol.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.